

ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ ΕΙΣ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Από Πέμπτης, 28^{ης} Φεβρουαρίου έως Παρασκευής 1^{ης} Μαρτίου 2019, έπραγματοποιήθη εις τό Ύπουργεῖον Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος διημερίς μέ θέμα: «Θρησκευτική - Ἐκκλησιαστική διπλωματία στόν 21^ο αἰῶνα» / «Αποτύπωση Ἀρχῶν Πολιτικῆς καί προτάσεις χάραξης Στρατηγικῆς γιά τήν ἄσκηση θρησκευτικῆς καί Ἐκκλησιαστικῆς Διπλωματίας».

Εἰς τήν ἐκδήλωσιν ταύτην ἐξεπροσώπησε τό Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων ὁ Πατριαρχικός Ἐπίτροπος ἐν Κωνσταντινουπόλει Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀνθηδῶνος κ. Νεκτάριος δι' εἰσηγήσεως αὐτοῦ μέ θέμα: «Τό Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων ὡς παράγων σταθερότητος καί διαλόγου εἰς τήν Μέσην Ἀνατολήν», ἐχούσης ὡς ἔπεται:

ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΣΤΗΝ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

Το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων, ἡ ἄλλως «Ρωμαῖικο Πατριαρχεῖο» (Deir Rum), εἶναι μια αδιάσπαστη ιστορική αλυσίδα αγιότητος, μαρτυρίου καί διαρκῶν αγώνων υπέρ της Ἐκκλησίας του Χριστοῦ καί του χριστεπωνύμου αὐτῆς ποιμνίου, ἀλλά καί της διαφύλαξης των αγίων Προσκυνημάτων, διατηρώντας ταυτόχρονα τον ἀπό πολλῶν αἰῶνων ρωμαῖικο χαρακτήρα τους.

Ἡ Ἱδρυσις της Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων ἀνάγεται εἰς αὐτήν τήν ἡμέραν της Πεντηκοστής καί πρῶτος Ἐπίσκοπος Αὐτῆς ἀνεδείχθη ὁ Ἱερομάρτυς Ἀπόστολος Ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος (†62 μ.Χ.).

Το Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων δραστηριοποιεῖται στήν περιοχή των Αγίων Τόπων, τήν ευρύτερη Μέση Ἀνατολή, ἕως του Περσικοῦ Κόλπου καί των Αραβικῶν Εμιράτων.

Στήν μακραίωνη ιστορία του το Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων γιά πρώτη φορά ευρέθη ὑπό τρεῖς πολιτειακές καί κρατικές δυνάμεις καί ἐξουσίες, τα συμφέροντα των οποίων εἶναι ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα. Καί αὕτη εἶναι ἡ δυσκολία του Πατριαρχείου ἀλλά καί του Πατριάρχου, διότι ξαφνικά το Πατριαρχεῖο βρέθηκε στο ἐπίκεντρο πολιτικῶν διενέξεων, καί ὄχι των τοπικῶν καί πολιτικῶν διενέξεων, ἀλλά πολιτικῶν διενέξεων που ἀφοροῦν τήν παγκόσμια κοινότητα.

Ἡ παρουσία του στήν Αγία Γή εἶναι ἓνα καθημερινό θαῦμα, διότι τόσο ὁ Μακαριώτατος ὅσον καί ἡ Ἀγιοταφίτικη Ἀδελφότητα ἐμφοροῦνται ἀπό καθαρό ἐκκλησιαστικό φρόνημα, ἐπικαλούμενοι πάντοτε τήν βοήθεια του Θεοῦ, καί συγκεκριμένα του Ἐνσαρκωμένου Λόγου του Θεοῦ.

Ἡ ιστορική κληρονομιά του Πατριαρχείου, οἱ ἰσχυρές θεολογικές καί πολιτισμικές του καταβολές, καί ἡ ἐμπειρία της συμβιώσεώς του με ἄλλες θρησκείες το καθιστά ὄχι μόνον ἀξιοπρόσεκτο, ἀλλά καί δύναμη αποφασιστικῆς σπουδαιότητος στίς διορθόδοξες ἐξελίξεις, στούς διαθρησκειακοῦς διαλόγους,

αλλά και σε κάθε ειρηνευτική προσπάθεια στην Μέση Ανατολή.

Το Ιδρυμένο από την Αγία Ελένη Τάγμα των Σπουδαίων, εξέλιξη του οποίου είναι σήμερα η Αγιοταφίτικη Αδελφότητα, έχει επωμισθεί την προστασία, την συντήρηση και την διακονία των Παναγίων Προσκυνημάτων, αλλά και την διαποίμανση του λογικού του ποιμνίου, μέσω της θρησκευτικής, κοινωνικής, μορφωτικής και φιланθρωπικής δραστηριότητας.

Η μεγάλη όμως πρόκληση του Πατριαρχείου είναι η συνύπαρξή του με τον εβραϊκό και αραβικό κόσμο, και η αποστολή και ο ρόλος αυτού ως παράγοντος ισορροπίας, λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι η Ιερουσαλήμ είναι πόλις καθεαυτή θρησκευτική, άρρηκτα συνδεδεμένη με την Ιερή Ιστορία του Χριστιανισμού, αλλά και των άλλων δύο μονοθεϊστικών θρησκειών, του Ιουδαϊσμού και του Ισλάμ.

Και εδώ αναδεικνύεται η πραγματική διάσταση τόσο του ρόλου του Πατριαρχείου και του Πατριάρχου, όσον και των ηγετών των άλλων δύο μονοθεϊστικών θρησκειών για την επικράτηση της ειρήνης στην περιοχή. Οι θρησκείες διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στον τομέα αυτό.

Το πρόβλημα της διεθνούς διπλωματίας, αλλά και των πολιτικών είναι ότι επειδή δεν κατέχουν εις βάθος τα θέματα της θρησκείας, προσπαθούν να παραθεωρήσουν τον ρόλο που διαδραματίζει η θρησκεία σε παγκόσμια κλίμακα.

Δειλά-δειλά όμως αναγνωρίζουν ότι όπου σημειώνονται διενέξεις πολιτικής φύσεως στις περισσότερες των περιπτώσεων οι αιτίες είναι καθαρά θρησκευτικές, παρ' όλο που προσπαθούν να τονίζουν περισσότερο το πολιτικό η εθνικό μέρος.

Δυστυχώς οι κατά τα τελευταία έτη πολεμικές συρράξεις στην περιοχή της Μέσης Ανατολής και τα παρεπόμενα προβλήματα οδήγησαν στην ακόμη μεγαλύτερη μείωση του χριστιανικού πληθυσμού, αλλά παρ' όλα αυτά, η Σιωνίτις Εκκλησία δεν εγκαταλείπει την αποστολή της καθοδηγώντας το λογικό της ποιμνίο αλλά και διατηρώντας τον λειτουργικό χαρακτήρα των Προσκυνημάτων, στα οποία ψυχές που αναζητούν την αλήθεια, τόσο των εντοπίων όσο και των προσκυνητών, βρίσκουν τον Καλό τους Ποιμένα, εκεί όπου Αυτός δια του Σταυρού και της Αναστάσεώς Του, «Σωτηρίαν εἰργάσατο ἐν μέσω τῆς γῆς».

Πέραν του καθαρά θρησκευτικού πνευματικού του ρόλου, το Πατριαρχείο έχει επενδύσει στον τομέα της Παιδείας και της Κοινωνικής Πρόνοιας. Είναι γεγονός ιστορικά εξακριβωμένο ότι τα πρώτα σχολεία και νοσοκομεία ιδρύθηκαν από αυτό, και σήμερα διατηρεί σχολεία εντός του Κράτους του Ισραήλ, στην Παλαιστινιακή Αυτονομία και στην Ιορδανία.

Μέσω της Παιδείας συμβάλλει ακριβώς στην συνύπαρξη των θρησκευτικών οντοτήτων, αλλά και στην εκτόνωση του θρησκευτικού φανατισμού, δεδομένου ότι οι χριστιανοί είναι μειονότητα στο χώρο της Αγίας Γής αλλά και στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής.

Ως εκ τούτου, τα σχολεία του Πατριαρχείου ιδιαιτέρως φιλοξενούν, κατά το πλείστον, μαθητές, οι οποίοι δεν είναι ορθόδοξοι χριστιανοί, αλλά ετέρων θρησκευμάτων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να συμβάλλει στην αλληλογνωριμία αφ' ενός μεν των προσώπων αφ' ετέρου δε στην αλληλογνωριμία των θρησκευτικών πεποιθήσεων και συμβόλων ενός εκάστου.

Και αυτό βέβαια αναγνωρίζεται από όλους, δεδομένου ότι το Πατριαρχείο έχει μια ιδιαίτερη σχέση με τον Αραβικό Ισλαμικό κόσμο, και σε πολλές περιπτώσεις λειτουργεί ως γέφυρα μεταξύ Δύσης και Ανατολής.

Παράλληλα το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων με πολλούς κόπους και θυσίες διατηρεί στον Λόφο της Σιών την Πατριαρχική Σχολή Σιών, Εκκλησιαστικό Γυμνάσιο Λύκειο, στο οποίο φοιτούν μαθητές, πολλοί εκ των οποίων μετά την αποφοίτησή τους παραμένουν στην Αγία Γή, και το οποίο λειτουργεί ως φυτώριο στελεχών της Αγιοταφίτικης Αδελφότητας. Δυστυχώς, λόγω της ιδιαίτερης κατάστασης που επικρατεί ο αριθμός των μαθητών είναι μικρός και θα ήταν ευχής έργο να αυξηθεί.

Επίσης καταβάλλονται μεγάλες προσπάθειες για την επαναλειτουργία της θεολογικής Σχολής του Τιμίου Σταυρού, ενός εκ των αρχαιότερων Ελληνικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στο εξωτερικό, από την οποία απεφοίτησαν σπουδαίοι θεολόγοι λαϊκοί αλλά και κληρικοί, οι οποίοι διακόνησαν στις Ορθόδοξες Εκκλησίες της Ανατολής.

Ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Ιεροσολύμων κύριος κύριος θεόφιλος ο Γ', κατά την διάρκεια του 1ου Διεθνούς Συνεδρίου της Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης «Ρωμιοσύνη», η οποία ιδρύθηκε από το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων, υπογράμμισε ότι ο σκοπός της ΜΚΟ είναι η ανάδειξη της εν Χριστώ Κοινωνίας ημών των Ελληνοφώνων μετά των Αραβοφώνων Ρωμαιορθοδόξων Χριστιανών αφ' ενός, και των λοιπών Ορθοδόξων Χριστιανών αφ' ετέρου. Άλλωστε αυτός είναι ένας από τους κυριώτερους στόχους, που ο Μακαριώτατος έθεσε από την έναρξη της εξασκήσεως των ποιμαντικών Του καθηκόντων.

Κατά την διάρκεια της ομιλίας του επίσης, επεσήμανε ότι «η ιδιάζουσα θέση του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, του τελούντος υπό τας πολιτειακάς αρχάς και εξουσίας, δηλονότι του Κράτους του Ισραήλ, της Παλαιστινιακής Αυτονομίας και του Χασιμιτικού Βασιλείου της Ιορδανίας, ως και του Πριγκηπάτου του Κατάρ, καθιστά την ab antiquo αναγνωρισθείσα θεσμική αυτού θρησκευτική και Εκκλησιαστική Εγκαθίδρυση εξόχως σημαντική τόσο δια την ενότητα των Ορθοδόξων Εκκλησιών όσον και δια την συνύπαρξη των ομόρων λαών στην περιοχή της δικαιοδοσίας του».

Δίδοντας μεγάλη βαρύτητα στον εξέχοντα ρόλο, τον οποίο δύναται να διαδραματίσει η θρησκεία γενικώς και κατά συνέπεια το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων, λόγω της ιδιαίτερης θρησκευτικής σημασίας των Ιεροσολύμων ως ιεράς πόλης για τους Ιουδαίους, τους Χριστιανούς και τους Μουσουλμάνους προσεκλήθη και ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Ιεροσολύμων, σε Συνέδριο για τις σχέσεις του Αμερικανικού και Ισλαμικού κόσμου στην Ντόχα του Κατάρ, τον Φεβρουάριο του 2010. Στις εργασίες του τμήματος θρησκευτικών αρχηγών ο Μ. Π. Ι. κύριος κύριος θεόφιλος τόνισε την στενή σχέση θρησκείας και πολιτικής εντός του πολιτισμικού πλαισίου των ισλαμικών χωρών, ιδιαιτέρως των χωρών της Μέσης Ανατολής.

Έχοντας συναίσθηση της τεράστιας ευθύνης τους αλλά και της αποστολής τους στην Μέση Ανατολή, οι Προκαθήμενοι των Ορθοδόξων Εκκλησιών της περιοχής και ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου επανεργοποίησαν το Συμβούλιο των Εκκλησιών της Μέσης Ανατολής συνεργαζόμενοι για την παροχή στήριξης στους χειμαζομένους χριστιανούς της περιοχής, αλλά και κάθε είδους πνευματικής ανακούφισης και

στηριγμού στο πολιτικοθρησκευτικό δράμα που εξελίσσεται εδώ και χρόνια στην πιο θερμή περιοχή του κόσμου.

Επίσης, εκτιμώντας τον σπουδαίο ρόλο που διαδραματίζει το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων στον Μουσουλμανικό κόσμο ο νυν πρόεδρος της Τουρκικής Δημοκρατίας Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, προσκάλεσε τον Μακαριώτατο Πατριάρχη Ιεροσολύμων κύριο κύριο θεόφιλο τον Γ΄ ως ομιλητή σε Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Η Αραβική Άνοιξη και η ειρήνη στη Μέση Ανατολή – Μουσουλμανικές και Χριστιανικές προοπτικές» τον Σεπτέμβριο του έτους 2012 στην Κωνσταντινούπολη.

Σε πολύ αδρές γραμμές, λόγω του περιορισμένου χρόνου προσπάθησα να παρουσιάσω την σπουδαιότητα της παρουσίας και αποστολής του Παλαιφάτου Πατριαρχείου Ιεροσολύμων στην Μέση Ανατολή και ελπίζοντας ότι αμυδρό φώς φώτισε το μεγάλο του έργο ανά τους αιώνες.

Τελειώνοντας, θα ήθελα εκ μέρους του Μακαριωτάτου μου Πατρός και Πατριάρχου κ.κ. Θεοφίλου αλλά και της Αγιοταφίτικης Αδελφότητας να ευχαριστήσω, για το ανύστακτο ενδιαφέρον της Ελλάδας όλα αυτά τα χρόνια προς το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων με κάθε δυνατό τρόπο, και που αποκορύφωμα αυτού του ενδιαφέροντος ήταν η πολύτιμη βοήθεια της Ελληνικής Πολιτείας στην αποκατάσταση του Ιερού Κουβουκλίου του Παναγίου Τάφου.

Την ίδια στιγμή όμως και η Ελλάδα κατανοεί ότι το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων είναι ένα προπύργιο και μια πνευματική της προέκταση στην πιο ευαίσθητη περιοχή του πλανήτη.

Τελειώνοντας την μικρή αυτή εισήγηση μου, δεν θα ήταν καλύτερος επίλογος η αναφορά σε διατυπώσεις του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ιεροσολύμων κυρίου κυρίου Θεοφίλου του Γ΄ στην συνάντηση των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών της Μέσης Ανατολής.

« Σήμερα έχει γίνει αντιληπτή από όλους , πολιτικούς διπλωμάτες κ.α., η σημασία και ο ρόλος της θρησκευτικής ηγεσίας στην ειρηνική συνύπαρξη των ανθρώπων. Για τον λόγο αυτό, όλοι οι θρησκευτικοί ηγέτες καλούνται να συμμετάσχουν σε οποιεσδήποτε διαπραγματεύσεις η διαλόγους. Η συμβολή τους δηλαδή είναι απαραίτητη και μη σας φανεί παράξενο αν εις βάθος χρόνου δείτε να καταφεύγουν οι πολιτικές και διεθνείς αρχές στις θρησκευτικές ηγεσίες προκειμένου να βρεθεί λύση όσον αφορά το θέμα των Ιεροσολύμων.

Εφ'όσον βρεθεί λύση στο θέμα των Ιεροσολύμων, τότε πλέον θα λυθούν όλα τα προβλήματα και περιφερειακώς αλλά και παγκοσμίως, διότι όλη η παγκόσμια κρίση έχει ως αφετηρία τα Ιεροσόλυμα. Αν λοιπόν είναι δυνατόν να επικρατήσει κάποτε παγκόσμια ειρήνη, πάλι θα εξαρτηθεί από τα Ιεροσόλυμα».

Έκ τῆς Ἀρχιγραμματείας